

ນະໂຍບາຍດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ໃນການພັດທະນາຢູ່ລາວ

ຂຽນໂດຍ: ປອ ໂພທອງ ໄຊທິບວິງສາ

I. ສະພາບລວມການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກເພື່ອການພັດທະນາ

ໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍກົນໄກເສດຖະກິດແຜນໃໝ່ ຕາມແນວທາງການປ່ຽນແປງໃໝ່ ທີ່ມີຫຼັກການຂອງພັກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຕໍ່ກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສອງໜ້າທີ່ຍຸທະຍາດປົກປັກຮັກສາ ແລະສ້າງສາປະເທດຊາດ ໃນ ໄລຍະໃໝ່ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຕ້ອງມີການຫັນປ່ຽນຢ່າງຮອບດ້ານ, ເລິກເຊິ່ງ, ໜັກແໜ້ນ ແລະເຂັ້ມແຂງ ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດວຽກ ງານ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະສາມາດຂັບເຄື່ອນຂະບວນການພັດທະນາປະເທດຊາດ ໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ ຄວາມສີວິໄລ ຕາມເສັ້ນທາງກ້າວຂຶ້ນສັງຄົມນິຍົມ ທີ່ປະຊາຊົນພົນລະເມືອງຢູ່ດີກິນດີ, ປະເທດຊາດມີຄວາມມັງຄັງເຂັ້ມແຂງ, ມີສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ລະບົບເສດຖະກິດມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ດ້ວຍຈັງຫວະທີ່ໜັກແໜ້ນ ເຂັ້ມແຂງ ແລະຕໍ່ເນື່ອງນັ້ນ; ປະເທດເຮົາແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການທຶນຮອນ ສໍາລັບການພັດທະນາປະເທດຊາດ ໃນແຕ່ລະ ຂົງເຂດເປັນຈໍານວນຫລາຍ ແລະມະຫາສານ; ແຕ່ໃນເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງປະເທດ ທີ່ທຶນຮອນຈໍາເປັນໃນການພັດທະນາ ພັດຍັງອ່ອນນ້ອຍ ແລະມີຢູ່ໃນຂອບເຂດທີ່ຈໍາກັດ, ພື້ນຖານເສດຖະກິດຂອງປະເທດຍັງບໍ່ທັນແຂງແຮງ, ຄ່ຽງຄູ່ກັບລາຍຮັບ ຂອງລັດຍັງບໍ່ທັນຫລາກຫລາຍ ແລະສາມາດສະໜອງທາງດ້ານທຶນຮອນໄດ້ ໃນບັນດາແຜນການພັດທະນາ ທີ່ຈໍາເປັນທັງ ໜົດໄດ້, ຊໍ້າບໍ່ໜ້າເງື່ອນໄຂເສດຖະກິດຂອງພາກພື້ນ ແລະສາກົນມີການຫັນປ່ຽນ, ຜັນແປໄປຢ່າງໄວວາ ແລະສະລັບ ຊັບຊ້ອນຫຍຸ້ງຍາກສັບຊົນຫລາຍຂຶ້ນເລື້ອຍໆ, ຄ່ຽງຄູ່ກັບສະພາບການແກ່ງແຍ່ງແຂ່ງຂັນຊ່ວງຊິງອໍານາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ອໍານາດທາງດ້ານການເມືອງ ແລະຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ຂອງບັນດາປະເທດມະຫາອໍານາດ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບຢ່າງ ຮຸ່ນແຮງ ຕໍ່ກັບລະບົບເສດຖະກິດ ແລະການພັດທະນາຂອງຫລາຍປະເທດໃນທົ່ວໂລກ ລວມທັງປະເທດລາວເຮົາ ເຮັດໃຫ້ ຫລາຍປະເທດຕົກເຂົ້າສູ່ສະພາບ ຂາດສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ເກີດວິກິດທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນ, ຄວາມທຸກຍາດຂາດເຂີນ ຂອງປະຊາຊົນພົນລະເມືອງທະວີຄວາມຮຸ່ນແຮງຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ຂະບວນການພັດທະນາທີ່ຈໍາເປັນ ຂອງຫລາຍຂົງເຂດຕ້ອງໄດ້ຍຸດສະຫງັກ, ຄືບໜ້າຊໍາ ຫລື ບໍ່ມີປະສິດຕິພາບ ເນື່ອງຈາກທຶນຮອນໃນການພັດທະນາບໍ່ພຽງພໍ; ໃນເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວນີ້ ຍິ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະເທດຊາດຕ້ອງມີທຶນ ໃນການພັດທະນາທີ່ເພີ່ມສູງຂຶ້ນຫລາຍເທົ່າ ຢ່າງຫລືກຫລ່ຽງ ບໍ່ໄດ້.

ເຫັນໄດ້ບົດບາດຄວາມສໍາຄັນຂອງທຶນ ໃນການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະປະເທດ; ທ່ານ Kines ນັກເສດຖະສາດການ ພັດທະນາ ຊາວກັນນາດາ ໄດ້ໃຫ້ທັດສະນະວ່າ ທຶນເປັນປັດໄຈ ທີ່ສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະການ

ພັດທະນາຂອງເສດຖະກິດ ກໍເປັນຕົວຊີ້ວັດພື້ນຖານທີ່ສໍາຄັນຂອງການພັດທະນາປະເທດ¹; ເຊິ່ງນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະປະເທດຊາດຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ກໍຕໍ່ເມື່ອມີທຶນຮອນໃນການພັດທະນາທີ່ພຽງພໍ ແລະການນໍາໃຊ້ທຶນເຂົ້າໃນການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດຕິພາບສູງ; ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ທຶນ ແລະການລົງທຶນ ແມ່ນປັດໄຈຕັດສິນ ແລະໜ້າກຫົວໃຈຂອງທຸກຂະບວນການພັດທະນາປະເທດຊາດ; ເມື່ອຮັບຮູ້ໄດ້ເຖິງ ບົດບາດຄວາມສໍາຄັນ ແລະຄວາມຈໍາເປັນພື້ນຖານຂອງທຶນຮອນໃນການພັດທະນາຄືແນວນັ້ນ. ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ກໍໄດ້ເຫັນຄວາມສໍາຄັນ ແລະຄວາມຈໍາເປັນດັ່ງກ່າວ ຈິ່ງໄດ້ວາງແນວທາງທີ່ຊັດເຈນ, ໜັກແໜ້ນ ແລະສະໝັດສະໝໍ້ປາຍຢ່າງປະດິດສ້າງ ໃນການດຶງດູດທຶນ ແລະກໍາລັງແຮງຂອງການພັດທະນາ ຈາກຕ່າງປະເທດດ້ວຍຫລາກຫລາຍຮູບຫລາຍສີ ຕາມແນວທາງພົວພັນຕ່າງປະເທດ ແບບຫລາຍທິດ, ຫລາຍຝ່າຍ, ຫລາຍລະດັບ ບົນພື້ນຖານຫລັກການເຄົາລົບເອກະລາດ, ອໍານາດອະທິປະໄຕເຊິ່ງກັນແລະກັນ ແລະຕ່າງຝ່າຍຕ່າງມິຜົນປະໂຫຍດ ² ເພື່ອຂັບເຄື່ອນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດຊາດ; ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ X ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ກໍຍັງໄດ້ເນັ້ນໜັກວ່າ “ເພີ່ມທະວີການຍາດແຍ່ງກໍາລັງແຮງຂອງຍຸກສະໄໝ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ທຶນຮອນ, ການຊ່ວຍເຫລືອ, ການຮ່ວມມື ແລະເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາປະເທດ”³. ພ້ອມນັ້ນ ໃນບົດລາຍງານການເມືອງ ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດ ຄັ້ງທີ XI ກໍຍັງໄດ້ກໍາແໜ້ນ ແລະຍຶດໝັ້ນແນວທາງການໝູນໃຊ້ກໍາລັງແຮງ ຈາກພາຍນອກເຂົ້າຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາ ຂອງປະເທດຊາດ ໂດຍໄດ້ລະບຸ ວ່າ: “ສ້າງເງື່ອນໄຂຍາດແຍ່ງດຶງດູດກໍາລັງແຮງດ້ານທຶນຮອນ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກໍາໃໝ່ ເພື່ອຂຸດຄົ້ນ ແລະເສີມຂະຫຍາຍຄວາມອາດສາມາດບົ່ມຊ້ອນ ແລະກໍາລັງແຮງຂອງຊາດ”⁴.

ບົນພື້ນຖານແນວທາງທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະມີຫລັກການຂອງພັກ, ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນໍາຢ່າງເດັດຂາດໂດຍກົງຂອງພັກ ໃນການຍາດແຍ່ງທຶນຮອນ ແລະກໍາລັງແຮງສັງລວມພາຍນອກ ເຂົ້າຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງຊາດ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງລັດຖະບານ ກໍໄດ້ຄົ້ນຄິດປະດິດສ້າງ ແລະນໍາໃຊ້ຫລາກຫລາຍແນວທາງ, ວິທີການຫລາຍຮູບຫລາຍສີ, ຫລາກຫລາຍນະໂຍບາຍ ແລະເຕັກນິກ ໃນການດຶງດູດທຶນຮອນ ແລະກໍາລັງແຮງຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າມາປະເທດ ເພື່ອຂັບເຄື່ອນຂະບວນການພັດທະນາໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຍົກລະດັບຄວາມສໍາພັນກັບບັນດາປະເທດເພືອນມິດ ແລະຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຜ່ານທາງການທູດ, ການໃຫ້ສິດທິພິເສດທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການໃຫ້ສິດທິພິເສດທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສ້າງກິດຈະກໍາການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະການເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນ, ການເຊື່ອມໂຍງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ

¹ Kines, M. B. (2018). Development Economics and Money Capital Relationship. *PressAcademia Procedia*, 7(1), 209-212.
² ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2016). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ X. *ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ*, ໜ້າ 55.
³ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2016). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ X. *ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ*, ໜ້າ 56.
⁴ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. *ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ*, ໜ້າ 40.

ການຂົນສົ່ງຂອງປະເທດກັບປະເທດຄູ່ຄ້າເປົ້າໝາຍ, ການໃຫ້ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານການຍົກເວັ້ນພາສີອາກອນນໍາເຂົ້າ ແລະສິ່ງອອກສິນຄ້າ, ການໃຫ້ບຸລິມະສິດພິເສດໃນການລົງທຶນ, ການໃຫ້ສິດທິການຍົກເວັ້ນວິຊາ, ຫລື ໂກຕາການເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຍອມຮັບເງື່ອນໄຂມາດຖານການພັດທະນາຂອງຜູ້ສະໜອງທຶນ, ການໃຫ້ບຸລິມະສິດໃນການຍົກເວັ້ນພາສີ ຫລື ລາຍຈ່າຍທີ່ຈໍາເປັນໃຫ້ແກ່ລັດ, ການສະໜອງສິດທິພິເສດ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງານຕົວຈິງກໍສາມາດຍາດໄດ້ຜົນສໍາເລັດ ໃນຫລາຍດ້ານທີ່ພື້ນເດັ່ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການດຶງດູດທຶນການຊ່ວຍເຫລືອເພື່ອການພັດທະນາ ຢ່າງເປັນທາງການ (ODA) ຫລື ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າ, ການດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI), ການກູ້ຢືມທຶນດ້ວຍຮູບແບບຕ່າງໆ ຈາກບັນດາອົງການສາກົນ, ປະເທດຄູ່ຮ່ວມມືຍຸທະສາດ, ຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ ແລະບັນດາສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ເພື່ອນໍາທຶນເຂົ້າມາສົມທົບ ແລະຂັບເຄື່ອນບັນດາກິດຈະກຳ, ໂຄງການ ແລະຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ, ແຕ່ລະລະດັບ, ແຕ່ລະກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາ ຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

II. ຜົນສໍາເລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງ, ນະໂຍບາຍການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ

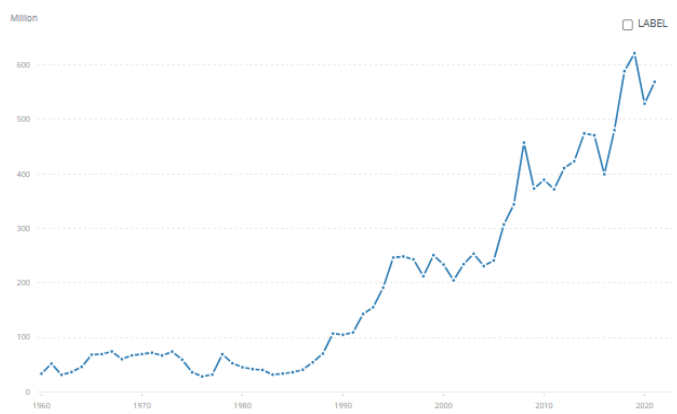
1. ຜົນສໍາເລັດໃນການສ້າງ ແລະອອກນິຕິກຳກ່ຽວກັບການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກເຂົ້າໃນການພັດທະນາ

ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງການລະດົມ ແລະດຶງດູດທຶນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ຂະບວນການປັກປັກຮັກສາສ້າງສາປະເທດໃນໄລຍະໃໝ່ ພັກ-ລັດຖະບານ ກໍໄດ້ສ້າງ ແລະປັບປຸງນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫລາຍສະບັບ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ຂະບວນການດຶງດູດກຳລັງແຮງ ແລະທຶນການພັດທະນາຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າສູ່ຂະບວນການພັດທະນາຕົວຈິງຂອງປະເທດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ສ້າງສ້າງກົດໝາຍ ຈຳນວນ 5 ສະບັບ ເຊັ່ນ: ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (2016), ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປັບປຸງ ມາດຕາ 12 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (2016), ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລົງທຶນຂອງລັດ (2016), ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະຖິຕິ (2017), ແລະກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງໜີ້ສິນສາທາລະນະ (2018); ພ້ອມນີ້ ລັດຖະບານກໍໄດ້ອອກດໍາລັດສໍາຄັນຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອເປັນການຄຸ້ມຄອງ ແລະສົ່ງເສີມການດຶງດູດການລົງທຶນເຂົ້າໃນການກິດຈະກຳການພັດທະນາຕ່າງໆ ຂອງລັດຖະບານ ເຊັ່ນ: ດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວຂອງຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມ ແລະຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນ ສະບັບເລກທີ 05/ນຍ, ລົງວັນທີ 05 ມັງກອນ 2018, ດໍາລັດວ່າດ້ວຍເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ສະບັບເລກທີ 188/ລບ, ລົງວັນທີ 07 ມິຖຸນາ 2018, ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການນໍາໃຊ້ການຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ສະບັບເລກທີ 357/ລບ, ລົງວັນທີ 09 ຕຸລາ 2019; ດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງເອົາບັນຊີກິດຈະການຄວບຄຸມ ແລະ ກິດຈະການສໍາປະທານ ຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບເລກທີ 03/ນຍ, ລົງວັນທີ 10 ມັງກອນ 2019, ດໍາລັດວ່າດ້ວຍການລົງທຶນຮ່ວມລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະພາກເອກະຊົນ ສະບັບເລກທີ 624/

ລບ, ລົງວັນທີ 21 ທັນວາ 2020, ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030 ສະບັບເລກທີ 236/ລບ, ລົງວັນທີ 18 ພຶດສະພາ 2020, ນອກຈາກນີ້ຍັງມີຄຳສັ່ງ, ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະຄຳແນະນຳຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະສົ່ງເສີມຂະບວນການດຶງດູດທຶນ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ⁵.

2. ຜົນສຳເລັດໃນການດຶງດູດທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA)

ອີກຄວາມສຳເລັດໜຶ່ງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການດຶງດູດທຶນຮອນຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາ ຂອງຊາດ ກໍຄືການຍາດແຍ່ງເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ຫລື ທຶນ ODA. ພາຍຫລັງ ທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງການປ່ຽນແປງໃໝ່ ເປີດປະຕູສູ່ໂລກພາຍນອກການເພື່ອໝູນໃຊ້ກຳລັງແຮງພາຍນອກ ແລະດຶງ ດູດທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອຫລ້າ ຫລື ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາຢ່າງເປັນທາງການ (ODA) ຈາກບັນດາປະເທດຄູ່ ຮ່ວມມືຍຸທະສາດ, ປະເທດເພື່ອນມິດສາກົນ, ແລະບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືສາກົນເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ; ອີງຕາມການລາຍງານຂອງ

ທະນາຄານໂລກ (World Bank) ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໃນປີ 1960 ລາວໄດ້ຮັບທຶນການ ຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການ ພັດທະນາ (ODA) ພຽງແຕ່ \$33,37 ລ້ານ (USD), ມາເຖິງປີ1985 ກໍເພີ່ມຂຶ້ນພຽງແຕ່ \$35,76 ລ້ານ (USD); ນັບແຕ່ປີ 1986 ເປັນຕົ້ນມາ ປະເທດເຮົາກໍ ສາມາດດຶງດູດທຶນ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ

ພັດທະນາ ເພີ່ມຂຶ້ນແບບກ້າວກະໂດດ ເຊິ່ງສະແດງອອກ ໃນປີ 1996 ພຽງແຕ່ໜຶ່ງທົດສະວັດຫລັງຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງການປ່ຽນແປງໃໝ່ ທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຫລື ທຶນ ODA ໄຫລເຂົ້າປະເທດບັນລຸເຖິງ \$248,47 ລ້ານ (USD), ມາເຖິງປີ 2008 ປະເທດເຮົາສາມາດດຶງທຶນການພັດທະນາເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍກວ່າໜຶ່ງທົດສະວັດເທົ່າກັບ \$457,39 ລ້ານ (USD), ແລະທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງມີແນວໂນ້ມເພີ່ມສູງຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ມາເຖິງປີ 2019 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນສູງເຖິງ \$621,57 ລ້ານ (USD); ເຖິງແມ່ນວ່າ ໃນປີ 2021 ນັ້ນ ຈະຫລຸດລົງເປັນ \$569,16 ລ້ານ (USD)⁶; ໃນແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ໄດ້ຄາດຄະເນ ແລະ ສູ້

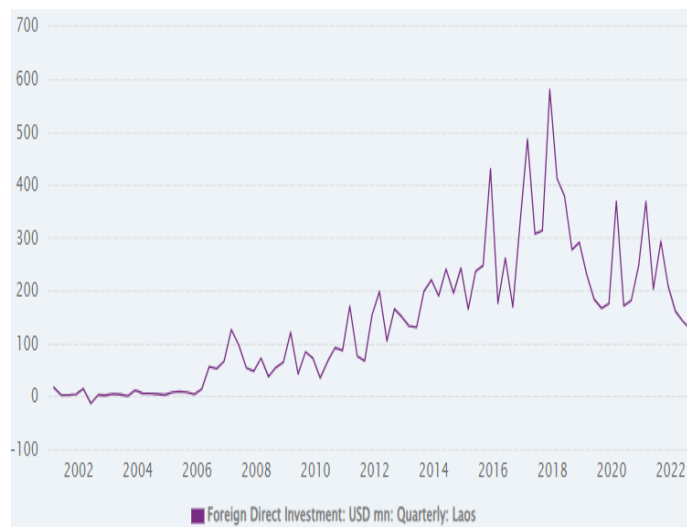
⁵ ກະຊວງແຜນການ ແລະການລົງທຶນ.(2022). ປຶ້ມສັງລວມກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍຂອງຂະແໜງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ. ໂຮງ ພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 3-5.

⁶ World Bank. (2023). Net official development assistance and official aid received-Lao PDR, ເຂົ້າອ່ານຄັ້ງວັນທີ 27 ພຶດສະພາ 2023, ຈາກເວັບໄຊ: <https://data.worldbank.org/indicator/DT.ODA.ALLD.CD?end=2021&locations=LA&start=1960&view=chart>

ຊົນລະດົມທຶນການຊ່ວຍເຫລືອ ODA ໃຫ້ໄດ້ໂດຍສະເລ່ຍ 37,344 ຕື້ກີບ ເທົ່າກັບ 18% ຂອງການລົງທຶນທັງໝົດຂອງລັດ ໃນປີ 2022⁷.

3. ຜົນສໍາເລັດໃນການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ດ້ວຍຮູບແບບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ (FDI)

ໃນຊຸມປີຜ່ານມາ ບັນຍາກາດຂອງຂະບວນການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ (FDI) ກໍໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງຜົນຂະຫຍາຍຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຈາກແນວທາງດາວປ່ຽນແປງໃໝ່ ໃນການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຢູ່ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊິ່ງໂດຍລວມແລ້ວກໍມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະດ້ວຍຈັ່ງວະທີ່ໄວພໍສົມຄວນ; ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີແນວໂນ້ມຫລຸດລົງເລື້ອຍໆ ນັບແຕ່ປີ 2018 ເປັນຕົ້ນມາ; ອີງຕາມແຫລ່ງຂໍ້ມູນຈາກ ສູນຂໍ້ມູນ

ຂ່າວສານ ແລະການສໍາຫລວດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນປີ 2013 ລວມຍອດການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນ ສປປ ລາວ ມີປະມານ \$130 ລ້ານ (USD), ມາເຖິງປີ 2015 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ \$245 ລ້ານ (USD), ໃນປີ 2016 ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບໜຶ່ງທົບ ເມື່ອທຽບກັບປີຜ່ານມາ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນບັນລຸເຖິງ \$420 ລ້ານ (USD), ຕໍ່ຈາກນັ້ນ

ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ກໍມີທ່າເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ດ້ວຍຈັ່ງວະທີ່ໜັ້ນທ່ຽງ ແລະສະໜໍາສະເໜີຈົນຮອດປີ 2018 ສາມາດບັນລຸໄດ້ເຖິງເກືອບ \$590 ລ້ານ (USD), ໃນປີ 2019 ຫາຕົ້ນປີ 2020 ຍ້ອນສປປ ລາວໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການແຜ່ລະບາດຈາກ Covid 19 ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ທີ່ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຢ່າງຮ້າຍແຮງຕໍ່ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດເນື່ອງຈາກຕ້ອງໄດ້ມີການປິດປະເທດ ເພື່ອສະກັດກັ້ນການແຜ່ລະບາດຂອງເຊື້ອພະຍາດ Covid 19 ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນໂດຍຈາກຕ່າງປະເທດ ຫລຸດລົງຢ່າງໄວວາ ໃນຕົ້ນປີ 2020 ຍັງເຫລືອປະມານ \$190 ລ້ານ (USD), ມາເຖິງປີ 2021 ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີການຟື້ນໂຕເດັກໜ້ອຍຈາກການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຂຶ້ນມາເປັນ \$365 ລ້ານ (USD) ແຕ່ກໍມີທ່າອ່ຽງຫລຸດລົງໃນປີ 2022 ຍັງເຫລືອພຽງແຕ່ປະມານ \$200 ລ້ານ (USD) ແລະຍັງມີແນວໂນ້ມຫລຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າອີກ⁸.

⁷ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 122-123.
⁸ Census and Economic Information Center (CEIC). (2023). Laos-Foreign Direct Investment, ເຂົ້າອ່ານໃນຄັ້ງວັນທີ 9 ມິຖຸນາ 2023, ຈາກເວັບໄຊ: [https://www.ceicdata.com/en/indicator/laos/foreign-direct-investment#:~:text=Laos 20Foreign 20Direct 20Investment 20\(FDI,mn 20in 20the 20previous 20quarter.](https://www.ceicdata.com/en/indicator/laos/foreign-direct-investment#:~:text=Laos%20Foreign%20Direct%20Investment%20(FDI,mn%20in%20the%20previous%20quarter.)

4. ຜົນສໍາເລັດໃນການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກດ້ວຍຮູບແບບການກູ້ຢືມ (Loan)

ໃນການດຶງດູດທຶນຮູບແບບໜຶ່ງຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເພື່ອສະໜອງທຶນເຂົ້າໃນບັນດາໂຄງການພັດທະນາ ຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ຈໍາເປັນຂອງປະເທດ ກໍຄືການກູ້ຢືມທຶນຈາກບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸທະສາດ, ປະເທດຄູ່ຮ່ວມການ ພັດທະນາ, ບັນດາສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ເຊິ່ງໃນໄລຍະຜ່ານມາ ກໍສາມາດກູ້ຢືມທຶນ ເພື່ອນາເຂົ້າ ມາພັດທະນາຂະແໜງ ການຕ່າງໆຂອງປະເທດຊາດ ເປັນຈໍານວນຫລວງຫລາຍ ແລະມີແນວໂນ້ມເພີ່ມສູງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ໃນ ແຕ່ລະປີ; ອີງຕາມການລາຍງານຂອງ ສູນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະການສໍາຫລວດທາງດ້ານເສດຖະກິດ (Census and Economic Information Center) ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ນັບແຕ່ປີ 2004 ກ່ອນເກີດວິກິດການເສດຖະກິດ ໃນພາກພື້ນ ອາຊຽນ ສປປ ລາວ ໄດ້ກູ້ຢືມທຶນຈາກພາຍນອກປະມານພຽງແຕ່ \$188.19 ລ້ານ (USD) ພາຍຫລັງວິກິດການ ເສດຖະກິດໃນພາກພື້ນອາຊຽນ ສປປ ລາວ ກໍເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກວິກິດການເສດຖະກິດດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ກູ້ຢືມເງິນຈາກພາຍນອກ ເພື່ອພື້ນພູເສດຖະກິດ ແລະຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາຕ່າງໆ ເພີ່ມຂຶ້ນ ປະມານ \$430 ລ້ານ (USD), ມາເຖິງປີ 2014 ອັດຕາສ່ວນການກູ້ຢືມເງິນຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ \$4,350 ລ້ານ (USD), ແລະເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດ ເປັນຈໍານວນ \$8,148.20 ລ້ານ (USD) ໃນປີ 2018. ເມື່ອກ້າວເຖິງປີ 2020 ອັດຕາສ່ວນການກູ້ຢືມເງິນ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນສູ່ອັນດັບສູງສຸດເຖິງ \$8,548.20 ລ້ານ (USD) ເຖິງ ແມ່ນວ່າ ໃນປີ 2021 ແລະ 2022 ນັ້ນ ຈະມີແນວໂນ້ມຫລຸດລົງມາ ເປັນ \$8,059.20 ລ້ານ (USD) ແລະ \$7,825.20 ລ້ານ (USD) ຕາມລໍາດັບ⁹; ແຕ່ກໍຖືວ່າ ຈໍານວນການກູ້ຢືມເງິນຈາກພາຍນອກ ຂອງລັດຖະບານລາວ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາປະເທດ ກໍຍັງຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ສູງພໍສົມຄວນ.

ຜົນຈາກການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອໝູນໃຊ້ເຂົ້າໃນບັນດາໂຄງການລັດຖະບານ ແລະແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທີ່ ສໍາຄັນຂອງຊາດ ໃນປີ 2012 ສປປ ລາວ ຍັງມີໜີ້ສິນຕ່າງປະເທດ ຈໍານວນ \$3,036.75 ລ້ານ (USD) ເຊິ່ງກວມເອົາ 33.43% ຂອງ GDP ເພີ່ມຂຶ້ນ 3,15% ເມື່ອທຽບກັບປີ 2011; ໃນນັ້ນ ໜີ້ສິນທີ່ກູ້ຢືມໄລຍະຍາວແບບສອງຝ່າຍກວມ 46,28% ແລະໜີ້ສິນເງິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວແບບຫລາຍຝ່າຍ ກວມ 53,72% ຂອງໜີ້ສິນຕໍ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ¹⁰. ມາເຖິງ ປີ 2015 ໜີ້ສິນພາຍນອກຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ \$5,627 ລ້ານ (USD) ກວມເອົາ 45.6% ຂອງ GDP ເຊິ່ງ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນອີກ 3.8% ເມື່ອທຽບກັບປີ 2014 ໃນນັ້ນ ໜີ້ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວແບບສອງຝ່າຍ ກວມເອົາ 69.7% ແລະໜີ້

⁹ Census and Economic Information Center (CEIC). (2023). *Laos's Total Loans from Dec 2004 to Dec 2022*, ເຂົ້າອ່ານໃນຄັ້ງວັນທີ 1 ມິຖຸນາ 2023, ຈາກເວັບໄຊ: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/laos/total-loans>

¹⁰ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2012). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈໍາປີ 2012. ໜ້າ 35.

ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວແບບຫລາຍຝ່າຍກວມເອົາພຽງແຕ່ 30.3% ຂອງໜີ້ສິນພາຍນອກປະເທດທັງໝົດ¹¹. ສັງເກດເຫັນໄດ້ວ່າໜີ້ສິນພາຍນອກ ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຕໍ່ເນື່ອງໃນທຸກໆປີ ມາເຖິງປີ 2017 ໜີ້ສິນພາຍນອກ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ \$8,538.44 ລ້ານ (USD) ເພີ່ມຂຶ້ນ 10.64% ເມື່ອປຽບທຽບກັບປີ 2016 ໃນນັ້ນ ໜີ້ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວສອງຝ່າຍກວມເອົາ ປະມານ 78 % ແລະໜີ້ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວແບບຫລາຍຝ່າຍກວມພຽງແຕ່ 22% ຂອງໜີ້ສິນພາຍນອກທັງໝົດ¹²; ປີ 2019 ໜີ້ສິນພາຍນອກຂອງປະເທດ ຍັງສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ \$9,935.63 (USD) ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 6.60% ເມື່ອປຽບທຽບກັບ ປີ 2018 ໃນນັ້ນໜີ້ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວສອງຝ່າຍ ກວມເອົາສູງເຖິງ 66.8% ແລະໜີ້ສິນກູ້ຢືມໄລຍະຍາວກວມເອົາພຽງ 17% ຂອງໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານທັງໝົດ¹³; ສຳລັບປີ 2021 ໜີ້ສິນຂອງລັດຖະຍັງສືບຕໍ່ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ \$10.213,40 ລ້ານ (USD) ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຫລຸດລົງ 4,40% ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2020, ອັດຕາສ່ວນໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານກວມເອົາເຖິງ 53,81% ຂອງ GDP ໃນນັ້ນເງິນກູ້ຢືມແມ່ນ \$9.190,30 ລ້ານ (USD) ກວມເອົາ 80,98% ກວມເອົາໜີ້ສິນຕໍ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ແລະຍອດໜີ້ສິນຕໍ່ຕ່າງປະເທດທີ່ເປັນພັນທະບັດ ມີຈຳນວນ \$1.023,10 ລ້ານ (USD) ກວມເອົາ 10,02% ຂອງໜີ້ສິນລວມ ຂອງລັດຖະບານຕໍ່ຕ່າງປະເທດທັງໝົດ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີແນວໂນ້ມຫລຸດລົງເຖິງ 26,06% ເມື່ອທຽບໃສ່ກັບໄລຍະດຽວດັນຂອງປີຜ່ານມາ ແຕ່ໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານທີ່ກູ້ຢືມຈາກຕ່າງປະເທດກໍຍັງສູງຢູ່¹⁴. ມາເຖິງປີ 2022 ໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານ ຍັງກວມອັດຕາສ່ວນ 55% ຂອງ GDP ຫລື ເທົ່າກັບ \$10.439,26 ລ້ານ (USD)¹⁵.

III. ຂໍ້ຄົງຄ້າງໃນການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ເພື່ອຂັບເຄື່ອນຂະບວນການພັດທະນາຂອງປະເທດ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ເພື່ອຊຸກຍູ້ບັນດາຂະບວນການພັດທະນາ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຈະໄດ້ຮັບຜົນເປັນຢ່າງດີ ແຕ່ຜ່ານການວິເຄາະ, ໄຈ້ແຍກ ແລະພິຈາລະນາຢ່າງລະອຽດຖີ່ຖ້ວນ ເຖິງບັນດາຂະບວນການຕ່າງໆ ແລະບົນພື້ນຖານໝາກຜົນ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍການລະດົມທຶນ ຂອງລັດຖະບານແລ້ວ ກໍເຫັນໄດ້ວ່າ ຍັງມີບັນຫາທີ່ຄົງຄ້າງສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງຮີບດ່ວນ ແລະທັນການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ

¹¹ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2015). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈຳປີ 2015. ໜ້າ 13.

¹² ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2017). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈຳປີ 2017. ໜ້າ 12.

¹³ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2019). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈຳປີ 2019. ໜ້າ 17.

¹⁴ ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2021). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈຳປີ 2021. ໜ້າ 20.

¹⁵ Census and Economic Information Center (CEIC). (2023). *Laos Government Debt to GDP*, ເຂົ້າອ່ານໃນຄັ້ງວັນທີ 9 ມິຖຸນາ 2023, ຈາກເວັບໄຊ: <https://tradingeconomics.com/laos/government-debt-to-gdp>

**1. ຂະບວນການສ້າງ ແລະອອກນິຕິກຳກ່ຽວກັບການການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ຍັງຢູ່ໃນຂອບເຂດຈຳກັດທາງດ້ານ
ເນື້ອໃນ ແລະຂະບວນການບັງຄັບໃຊ້.**

ໃນຂະບວນການສ້າງ ແລະອອກນິຕິກຳ ຂອງບັນດາໜ່ວຍງານ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ເປັນເສນາທິການກ່ຽວກັບການການ
ລະດົມທຶນ ແລະກຳລັງແຮງຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ ເຫັນໄດ້ວ່າ
ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິພາບສູງເທົ່າທີ່ຄວນ ທາງດ້ານເນື້ອໃນ ແລະຂະບວນການເຜີຍແຜ່ບັງຄັບໃຊ້; ນິຕິກຳກ່ຽວກັບການລະດົມ
ທຶນຈາກພາຍນອກ ຈຳນວນໜຶ່ງ ສ້າງຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຂັ້ນສອງ, ຂາດການເກັບກຳສຳຫລວດຂໍ້ມູນຕົວຈິງ ໃນລະດັບ
ປະຕິບັດການຂັ້ນຮາກຖານ, ຂາດການສຳຫລວດເກັບກຳຂໍ້ມູນຮອບດ້ານ, ການມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ຫ້າວຫັນຈາກພາກສ່ວນທີ່
ກ່ຽວຂ້ອງກັບນິຕິກຳ, ຂາດວິໄສທັດໃນການຄາດຄະເນ ປະສິດຕິບັດການຄວບຄຸມໃນໄລຍະຍາວ ແລະຄວາມສະດັງໄວຕໍ່
ສະພາບການປ່ຽນແປງໃໝ່ ຂອງວຽກງານການລະດົມທຶນໃນພາກພື້ນ ແລະສາກົນ ຍັງຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີ
ຫລາຍນິຕິກຳເກີດຂຶ້ນຫລາຍ ແລະມີເນື້ອໃນທີ່ຊ້ຳຊ້ອນກັນ; ເນື້ອໃນໃນບາງນິຕິກຳຍັງມີລັກສະຄຸ່ມເຄື່ອ, ຄວາມຈະແຈ້ງຊັດ
ເຈນບໍ່ສູງ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີຊ່ອງຫວ່າງ ໃນການສວຍໃຊ້ຊ່ອງຫວ່າງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເອື້ອຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ກັບກຸ່ມຄົນຈຳນວນໜຶ່ງ
ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ນິຕິກຳກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຮູບແບບການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ແລະການໃຫ້ບຸລິມະສິດໃດໜຶ່ງ
ເປັນສິ່ງຕອບແທນ, ເຮັດໃຫ້ກຸ່ມຄົນບໍ່ດີສວຍໃຊ້ຊ່ອງຫວ່າງຂອງນິຕິກຳລັກລອບ ແລະກອບໂກຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ
ໂດຍອາໄສເງື່ອນໄຂເພື່ອເປັນການດຶງດູດການລົງທຶນ ແລະການກູ້ຢືມທຶນ ເພື່ອການພັດທະນາ; ນິຕິກຳຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ມີເນື້ອ
ໃນທີ່ຄົບຖ້ວນ, ຂະບວນການສ້າງນິຕິກຳຈຳນວນໜຶ່ງມີຄວາມຊັກຊ້າ ໃນຂະບວນການຮັບຮອງຂອງນິຕິກຳ ຈຶ່ງບໍ່ທັນກັບ
ສະພາບການປ່ຽນແປງໃໝ່ທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະນິຕິກຳຈຳນວນໜຶ່ງແມ່ນໃຊ້ມາຫລາຍປີ ບໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ
ສະພາບໃນປັດຈຸບັນ.

ນອກຈາກນັ້ນ ການອອກນິຕິກຳ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານການກຳນົດນະໂຍບາຍການລະດົມທຶນ ຫລື ການລົງທຶນຈາກພາຍ
ນອກ ເຂົ້າຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາແຕ່ລະຂົງເຂດ ຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ, ລົງເລິກໄດ້ແຕ່ລະຂົງເຂດວຽກງານ ແລະ ຊັດ
ເຈນເທົ່າທີ່ຄວນ; ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ຂະບວນການເຜີຍແຜ່ ແລະເຊື່ອມຊຶມນິຕິກຳ ແລະເອກະສານທີ່ສາຄັນກ່ຽວກັບການ
ລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ຫລື ການຊ່ວຍເຫລືອຈາກພາຍນອກ ຍັງບໍ່ທັນສາມາດລົງເລິກໃນລະດັບຮາກຖານ ແຕ່ລະໜ່ວຍ
ງານຂອງລັດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ຂະບວນການພິຈາລະນາ ແລະສົ່ງເສີມການລະດົມທຶນ ຈາກພາຍນອກຍັງເຮັດ
ບໍ່ທັນໄດ້ດີ, ຂາດມາດຕະຖານດຽວກັນ ແລະໃນບາງກໍລະນີ ກໍບໍ່ທັນສາມາດສະກັດກັ້ນໄດ້ບັນຫາແບບແຝງຕ່າງໆ ທີ່ເຂົ້າມາ
ພ້ອມກັບການໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ ຫລື ການສະໜັບສະໜູນຜ່ານການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້. ອີກດ້ານໜຶ່ງ
ຍ້ອນຄວາມເຂັ້ມງວດ ແລະລະດັບຄວາມໂປ່ງໄສ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ໃນການດຶງດູດທຶນ ແລະການຊ່ວຍເຫລືອ

ຈາກບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດຍຸທະສາດ, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຕ່າງໆ ເປັນປັດໄຈສໍາຄັນ ໃນການບັນທອນຄວາມອາດສາມາດຕົວຈິງ ໃນການດຶງດູດການສະໜັບສະໜູນດ້ານທຶນຮອນ ແລະການຊ່ວຍເຫລືອ ໃນຕົວຈິງໄດ້ ເຊິ່ງໃນມະຕິ XI ຂອງພັກກໍໄດ້ລະບຸວ່າ “ການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃນການລົງທຶນ ແລະດໍາເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນຍັງເຮັດບໍ່ທັນໄດ້ດີ ຕາມນະໂຍບາຍ ແລະຄໍາສັ່ງ ທີ່ວາງອອກ, ຍັງມີຫລາຍຈຸດທີ່ຂາດຄວາມໂປ່ງໄສ ເຊິ່ງເປັນການກົດໜ່ວງທວງດຶງຕໍ່ການພັດທະນາ”¹⁶.

2. ຂະບວນການຄຸ້ມຄອງທຶນ ແລະໂຄງການພັດທະນາ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິພາບສູງ, ຂາດຄຸນນະພາບໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຕົວຈິງ ແລະບໍ່ທັນມີຄວາມຄວາມຍືນຍົງ.

ໃນການການດຶງດູດທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະສະໜໍາສະເໜີ ແລະທຶນດັ່ງກ່າວກໍເປັນແຫລ່ງລາຍຮັບທີ່ສໍາຄັນ ຂອງລັດຖະບານ ສາລັບການລົງທຶນໃນຫລາຍໂຄງການພັດທະນາຂອງລັດ ເຊິ່ງຈະເປັນຮູບແບບການຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າ, ການໃຫ້ກູ້ຢືມດ້ວຍເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ, ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ, ການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານມະນຸດສະທໍາ ເພື່ອເປັນການສະໜັບສະໜູນ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດຖະບານ ໃນແຕ່ລະດ້ານ ແຕ່ຜ່ານການພິຈາລະນາຢ່າງຮອບດ້ານ ແລະວົງຈອນຂອງທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ກໍເຫັນໄດ້ວ່າ ຍັງມີຫລາຍຈຸດທີ່ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ດີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນການຊ່ວຍເຫລືອ ໃນບາງໂຄງການ ກໍພຽງແຕ່ເປັນການເລັ່ງໃສ່ໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ ຂອງການຊ່ວຍເຫລືອເທົ່ານັ້ນ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ ໃນການປັບປຸງ ຫລື ພັດທະນາຂອງຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີຫລາຍໂຄງການພັດທະນາທີ່ໄດ້ຮັບທຶນການຊ່ວຍເຫລືອ ODA ບໍ່ໄດ້ຮັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະບໍ່ມີຄວາມຍືນຍົງ; ໃນບາງກໍລະນີ ກໍຍັງຂາດການຈັດລ່ຽງບຸລິມະສິດຂອງຂະແໜງການ ທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະສອດຄ່ອງກັນ ໂດຍສະເພາະການພັດທະນາ ຂະແໜງການໃຫ້ມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ແລະເປັນຕົວແບບ ໃນການພັດທະນາທີ່ຄົບຖ້ວນ¹⁷.

ໃນບາງກໍລະນີ ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນແຜນງານ/ໂຄງການ ທຶນຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງຂາດຄວາມຊ່ຽວຊານ ແລະ ວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ແຜນການ ອັນລະອຽດ ຂອງບັນດາກະຊວງທີ່ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ການລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ບໍ່ແທດເໝາະກັບຄວາມເປັນຈິງເທົ່າທີ່ຄວນ, ລວມທັງການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ບໍ່ທັນກັບສະພາບຈິງ ພາໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການມີຄວາມ

¹⁶ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 112.

¹⁷ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ. (2020). ຍຸທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 12.

ຊັກຊ້າ¹⁸. ນອກຈາກນັ້ນ ບັນຫາການຮົ່ວໄຫລ ຂອງທຶນການຊ່ວຍເຫລືອດັ່ງກ່າວ ກໍຍັງເປັນປັດໄຈທີ່ສາຄັນ ເຮັດໃຫ້ປະເທດ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ໃຫ້ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອ ມີຄວາມກັງວົນ ຍ້ອນຂະບວນການດຳເນີນງານ ຂອງຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຍັງ ຂາດຄວາມໂປ່ງໄສເທົ່າທີ່ຄວນ ຫລື ອາດເກີດການຈົງໃຈໃຫ້ເກີດການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ເພື່ອຍັກຢອກເອົາທຶນການພັດທະນາ ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອນັ້ນ ¹⁹ ເຊິ່ງເປົ້າໝາຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບ ຫລື ເຂົ້າເຖິງທຶນການ ຊ່ວຍເຫລືອໄດ້.

3. ການສົ່ງເສີມການດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດຕິພາບສູງ, ການປະເມີນຕີລາຄາ ແລະຕິດຕາມກວດກາ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບຄົບຊຸດຕໍ່ເນື່ອງ, ແລະມີປະສິດຕິຜົນທາງ ດ້ານເສດຖະກິດຕໍ່າ.

ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານ ຈະມີຄວາມພະຍາຍາມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນການປັບປຸງ ແລະແກ້ໄຂສະພາບເງື່ອນໄຂ ຂອງ ປະເທດ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການ ລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແຕ່ກໍເຫັນໄດ້ວ່າ ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ດີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ໃນການສ້າງຄວາມໂປ່ງໃສໃນຂະບວນ ການຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ການເຂົ້າມາລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ຍັງມີຫລາຍຂອດຂັ້ນຕອນ ແລະບໍ່ໂປ່ງໃສ ເຊິ່ງກອງປະຊຸມ ໃຫຍ່ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ຄັ້ງທີ XI ກໍໄດ້ຍອມຮັບວ່າ “ການປັບສະພາບແວດລ້ອມການລົງທຶນ ແລະການ ດຳເນີນທຸລະກິດ ຍັງເຮັດບໍ່ທັນໄດ້ຕິຕາມນະໂຍບາຍ ແລະຄຳສັ່ງທີ່ວາງອອກ ຍັງມີຫລາຍຈຸດທີ່ຂາດຄວາມໂປ່ງ”²⁰. ໃນບາງ ກໍລະນີ ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແລ້ວ ໃນຂອດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ພັດ ບໍ່ທັນສາມາດປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຫລື ນິຕິກຳສະເພາະໃນການຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້ດີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບໍ່ສາມາດດຳເນີນໄດ້ຕາມບົດວິພາກເສດຖະກິດ ແລະວິຊາການ ທີ່ໄດ້ສະເໜີມາກ່ອນ, ບໍ່ສາມາດແຈ້ງ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງທຶນ ທີ່ນຳເຂົ້າໃນການລົງທຶນພັດທະນາຕົວຈິງ, ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂໃນການຊຳລະໜີ້ສິນ, ເງື່ອນໄຂທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະການພັດທະນາສັງຄົມ, ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການລົງທຶນ ແລະອື່ນໆ ໃນທີ່ ສຸດກໍເຮັດໃຫ້ມີການສັ່ງໂຈະດຳເນີນໂຄງການ ແລະບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ຈຸດປະສົງ ຂອງການລົງທຶນໄດ້ ເຊິ່ງບັນຫາເຫລົ່ານີ້ຍັງ ປະກົດໃຫ້ເຫັນຢູ່.

¹⁸ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ. (2020). ຍຸທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 18.
¹⁹ Development Aid. (2017). Pros and Cons of Humanitarian Aid. ເຂົ້າອ່ານໃນຄັ້ງວັນທີ 9 ມິຖຸນາ 2023, ຈາກເວັບໄຊ: <https://www.developmentaid.org/news-stream/post/80/80-2>
²⁰ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 112

ອີກດ້ານໜຶ່ງ ເນື່ອງຈາກມີຊ່ອງຫວ່າງຂອງນິຕິກຳ ເຮັດໃຫ້ຜົນກຳໄລຈາກການລົງທຶນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການກະຈ່າຍໃຫ້ກັບ ພື້ນຖານເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດຫລາຍເທົ່າທີ່ຄວນ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງການລົງທຶນ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳຜະລິດຕະພັນອອກ ໄປຂາຍຢູ່ຕ່າງປະເທດ ເຮັດຜົນກຳໄລຂອງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວບໍ່ເຂົ້າປະເທດ ແຕ່ກັບຄືນໄປຫາປະເທດເຈົ້າຂອງທຶນໂດຍກົງ ຊຳບໍ່ໜ້າໃນບາງຂະແໜງການ ແມ່ນໄດ້ຮັບບູລິມະສິດພິເສດ ແລະ ການຍົກເວັ້ນພາສີໃນການນຳເຂົ້າຜະລິດປະພັນ, ເຄື່ອງມື ແລະ ກົນຈັກຈາກຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງສິ່ງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຊຳເຕີມການຂາດດຸນດ້ານການຄ້າກັບຕ່າງປະເທດຮຸ່ນແຮງຂຶ້ນຕື່ມ ອີກ. ໃນບາງກໍລະນີ ຂອງການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ເນື່ອງຈາກການໃຫ້ສິດທິພິເສດແກ່ການລົງທຶນຫລາຍເກີນ ໄປ ຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນການລົງທຶນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ເປັນການສ້າງຄວາມກົດດັນ ກັບການລົງທຶນພາຍປະເທດ ທີ່ລົງທຶນ ໃນຂະແໜງດຽວກັນກັບການອະນຸມັດໃຫ້ກັບການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດມີຂໍ້ໄດ້ ປຽບກວ່າການລົງທຶນຈາກພາຍໃນ ແລ້ວສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນພາຍໃນ ບໍ່ໄດ້ຮັບການສົ່ງເສີມໃນຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ຫລື ອາດບໍ່ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດໄດ້; ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ ຍັງມີການສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃຫ້ ກັບພື້ນຖານເສດຖະກິດໃນຕໍ່ໜ້າ ເນື່ອງຈາກການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ແມ່ນຈະຄ້ອນຢູ່ແຕ່ຂົງເຂດເສດຖະກິດ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂດີ ແລະ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາແລ້ວ ສ່ວນການລົງທຶນຂອງພາຍໃນປະເທດ ພັດຈະກະຈຸກຢູ່ແຕ່ຂົງເຂດ ເສດຖະກິດທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂສະດວກປານໃດ ໃນການພັດທະນາ ແລະ ລົງທຶນ²¹.

4. ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຳລະໜີ້ສິນຂອງລັດຖະບານ ຍັງບໍ່ທັນມີລັກສະນະລວມສູນ, ບໍ່ເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ທີ່ມີ ຄຸນນະພາບສູງເທົ່າທີ່ຄວນ ເຊິ່ງເປັນສາເຫດສຳຄັນນຳໄປສູ່ວິດກິດການດ້ານການເງິນ ແລະ ເສດຖະກິດ.

ການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ດ້ວຍຮູບແບບຕ່າງໆ ກໍເປັນຮູບການໜຶ່ງ ໃນ ການດຶງດູດທຶນເຂົ້າໃນການຂັບເຄື່ອນ ຂະບວນການພັດທະນາປະເທດ ສຳລັບ ສປປ ລາວ, ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຕົວຈິງເຫັນວ່າ ການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ຍັງຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນຫລາຍດ້ານ ເນື່ອງຈາກ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມ ແລະ ການຊຳລະໜີ້ສິນໃນການກູ້ຢືມຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິພາບດີເທົ່າທີ່ຄວນ ເຊິ່ງສະແດງ ອອກ ເຮັດໃຫ້ລັດຖະບານມີໜີ້ສະສົມເພີ່ມສູງຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ; ນອກຈາກນັ້ນ ການການິດອັດຕາການ ຂາດດຸນຂອງງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແຕ່ລະໄລຍະບໍ່ອີງໃສ່ຄວາມສາມາດລາຍຮັບພາຍໃນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອລ້ຳຕົວຈິງ ແຕ່ ເອົາການກູ້ຢືມພາຍນອກມາດຸນດ່ຽງລາຍຈ່າຍບໍລິຫານປົກກະຕິຂອງລັດ ຈິ່ງພາໃຫ້ເກີດມີການສະສົມໜີ້ສິນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ

²¹ Nolintha, V., & Yee, L. S. (2016). Inequality in Laos and the Role of FDI. *International Journal of Economic Policy in Emerging Economies*, ໜ້າ 244.

ຢາກທີ່ຈະຄວບຄຸມໄດ້ ແລະກ້າວສູ່ວິກິດການທາງດ້ານການເງິນ²². ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ການກູ້ຢືມທຶນຈາກພາຍນອກ ບໍ່ໄດ້ ຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການລົງທຶນທີ່ສາມາດສ້າງຜົນໄດ້ຮັບໄດ້ໄວ ຫລື ອາດຈະນຳໃຊ້ທຶນທີ່ກູ້ຢືມມານຳໃຊ້ເຂົ້າຜິດຈຸດປະສົງຂອງມັນ.

ໃນບາງກໍລະນີ ການກູ້ຢືມທຶນຂອງລັດຖະບານ ພັດຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງປະເທດ ທີ່ສາມາດສ້າງຜົນຕອບແທນໄດ້ໄລຍະຍາວ ຫລື ເອື້ອອຳນວຍຄຳວາມສະດວກໃນການສ້າງລາຍຮັບທາງອື່ນ ເຊິ່ງໄດ້ເປັນ ເງື່ອນໄຂສຳຄັນ ທີ່ລັດຕ້ອງໄດ້ແບກຫາບອັດຕາດອກເບ້ຍ ເພື່ອຊຳລະທຶນ ທີ່ໄດ້ກູ້ຢືມມາໃນໄລຍະຍາວ; ໃນບາງກໍລະນີ ການກູ້ຢືມທຶນມາລົງທຶນໃນໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແມ່ນມີປະສິດທິຜົນບໍ່ສູງ ບໍ່ສາມາດສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະຖານລາຍຮັບ ທີ່ມາຊຳລະດອກເບ້ຍ ແລະຕົ້ນທຶນໃນການກູ້ຢືມໄດ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໂຄງການລົງທຶນໃນຂະແໜງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ດາວທຽມ, ການບິນລາວ, ແລະອື່ນໆ²³ ເນື່ອງຈາກບັນດາໂຄງການລົງທຶນພັດທະນາ ສາລັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນຕ້ອງການທຶນຈຳນວນມະຫາສານ ແຕ່ບໍ່ສາມາດສ້າງຜົນຕອບແທນໄດ້ທັນທີ ຫລື ໄລຍະສັ້ນໄດ້. ນອກຈາກນີ້ ການກູ້ຢືມທຶນຈາກສະຖາບັນການການເງິນຕ່າງປະເທດ ຫລື ບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແມ່ນບັນດາລັດວິສາຫະກິດ ເພື່ອມາປັບປຸງພັດທະນາ ແລະດຳເນີນທຸລະກິດຂອງລັດ ແຕ່ບັນດາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເຫລົ່ານີ້ ພັດບໍ່ທັນສາມາດສ້າງຜົນກຳໄລຈາກການກູ້ຢືມທຶນນັ້ນໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ຈຶ່ງກາຍເປັນພາລະຂອງລັດຖະບານແບ່ງຫາບພາລະທີ່ສິນການກູ້ຢືມການລົງທຶນຈາກບັນດາລັດວິສາຫະກິດຈຳນວນໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ມີຄຸນນະພາບນັ້ນ.

IV. ວິທີການປັບປຸງການດຶງດູດທຶນເພື່ອການພັດທະນາ

ເພື່ອເປັນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ແລະສ້າງກັນຫັນປ່ຽນອັນເປັນພື້ນຖານ ແລະແຂງແຮງ ໃນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກພາຍນອກປະເທດ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ຕ້ອງໄດ້ສ້າງການຫັນປ່ຽນຢ່າງແຂງແຮງ ແລະຮອບດ້ານ ໃນວຽກງານການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າໃນຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃຫ້ມີຄຸນພາບສູງ; ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະປະເມີນຜົນ ນັບແຕ່ນິຕິກຳການຄຸ້ມຄອງການລະດົມທຶນ ແລະການນຳໃຊ້ທຶນຈາກພາຍນອກໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ຄື:

1. ສ້າງ ແລະປັບປຸງນິຕິກຳກ່ຽວກັບການລະດົມທຶນ ແລະດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ, ຮອບດ້ານ ທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະມີລັກສະນະຍຸທະສາດທາງດ້ານເນື້ອໃນ, ຮູບການ ແລະການບັງຄັບໃຊ້ທີ່ເຂັ້ມງວດທົ່ວເຖິງ; ເຊິ່ງເລີ່ມຈາກບັນດາຂະບວນການຕໍ່ໄປນີ້: (1) ຂະບວນການສ້າງ ຫລື ປັບປຸງນິຕິກຳກ່ຽວກັບການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການສຳຫລວດຢ່າງລະອຽດຊັດເຈນ ຈາກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ເພື່ອ

²² ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 110.
²³ ວາລະສານອາລຸນໃໝ່.(2021). ເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI. ໂຮງພິມແຫ່ງລັດ, ໜ້າ 111.

ການພັດທະນາ ແລະກວດສອບຄວາມຮອບດ້ານຂອງນິຕິກຳ ລວມທັງນິຕິກຳທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ເພື່ອຫລີກຫລ່ຽງບັນຫາການຊໍາຊ້ອນ ແລະຈຳກັດຊ່ອງຫວ່າງຂອງນິຕິກຳ. **(2)** ທຸກນິຕິກຳທີ່ຈະສ້າງຂຶ້ນໃໝ່ ແລະການປັບປຸງນິຕິກຳ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວກ່ຽວກັບ ການລະດົມທຶນ ແລະການໝູນໃຊ້ທຶນ ໃນການພັດທະນາ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະການ ປະກອບສ່ວນຈາກຫລາຍຝ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຈະມີສ່ວນສຳຄັນເຮັດໃຫ້ເນື້ອໃນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ, ຮູບການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດທີ່ແທດເໝາະກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ, ແລະມີຜົນການບັງຄັບໃຊ້ທີ່ມີປະສິດທິພາບ. **(3)** ຂະບວນການຈັດຕັ້ງ ເຜີຍແຜ່ຕ້ອງເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງທັນສະໄໝ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ກຸ່ມເບົາໜາຍ ຂອງນິຕິກຳຢ່າງທົ່ວເຖິງ; ທຸກນິຕິກຳທີ່ສຳຄັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສຳມະນາຜົນຂະຫຍາຍ ເປັນລະບົບຜ່ານລະບົບອອນລາຍ, ແບບເຊິ່ງໜ້າ, ແລະກຸ່ມເບົາໜາຍກໍສາມາດເຂົ້າ ເຖິງໄດ້ນິຕິກຳໄດ້ຕະຫລອດເວລາ. **(4)**, ມີລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳ ທີ່ຕໍ່ ເນື່ອງເປັນປົກກະຕິ ແລະທັນສະໄໝ ເພື່ອສາມາດເຫັນໄດ້ຂໍ້ຈຳກັດ ແລະຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການອັນໃໝ່, ແລະສາມາດ ປັບປຸງແກ້ໄຂຂໍ້ຈຳກັດ ຂອງນິຕິກຳຢ່າງທັນການ.

2. ສ້າງຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື, ເພີ່ມປະສິດທິຜົນ ແລະຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການນຳໃຊ້ທຶນໃຫ້ຖືກກັບເບົາໜາຍ ກັບການ ພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະທຶນທີ່ສະໜອງໃຫ້ເປັນການຊ່ວຍເຫລືອຫລ້າ ຫລື ທຶນໃຫ້ການກູ້ຢືມດ້ວຍເງື່ອນໄຂທີ່ຜ່ອນຜັນ ຈາກບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມມືຍຸທະສາດ, ຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ ແລະບັນດາສະຖາບັນການເງິນສາກົນ.

ເພື່ອເປັນການເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນການດຶງດູດ ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຈາກພາຍນອກໃນ ການຂັບເຄື່ອນຂະບວນການພັດທະນາ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍຂຶ້ນ ແລະເປັນກຳລັງແຮງສັງລວມສຳຄັນ ໃນການຊຸກຍູ້ບັນດາ ໂຄງການ ແລະບັນດາກິດຈະກຳການພັດທະນາ ຂອງລັດຢ່າງມີຄຸນນະພາບສູງນັ້ນ **(1)** ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະບຸລິມະສິດໃນ ການປັບປຸງ ບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບເບົາໜາຍການພັດທະນາ ຂອງບັນດາຄູ່ ຮ່ວມພັດທະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂະບວນການຄຸ້ມຄອງ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ມີຄວາມໂປ່ງໃສຫລາຍຂຶ້ນ, ມີຄວາມພ້ອມທາງ ດ້ານພະນັກງານວິຊາການ ແລະ ງົບປະມານ ໃນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ ແລະໂຄງການ ພັດທະນາຂອງລັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ; **(2)** ໃນການສ້າງຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື ແລະຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ເຊິ່ງເປັນປັດໄຈສຳຄັນໃນ ການຊຸກຍູ້ໃຫ້ບັນດາປະເທດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອເພີ່ມ ແລະຂະຫຍາຍທຶນການຊ່ວຍເຫລືອ ທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ຫລາຍຂຶ້ນ ຈຳເປັນຕ້ອງມີຊ່ອງທາງ ແລະລະບົບການປະສານງານຢ່າງໃກ້ ສິດກັບບັນດາປະເທດ ແລະອົງການ ທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ເພື່ອເປັນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະລາຍງານຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ ເນື່ອງ ແລະປົກກະຕິ; **(3)** ຍົກລະດັບ ແລະປັບປຸງຖານຂໍ້ມູນທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອເປັນການສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະໂຄສະນາເຜີຍ ແຜ່ຜົນສຳເລັດ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາການສະໜັບສະໜູນ ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່

ສປປ ລາວ ຄ່ຽງຄູ່ກັບມີການຕິດຕັ້ງລະບົບການຕິດຕາມກວດກາປະເມີນຜົນທີ່ທັນສະໄໝ ສາມາດຮັບຮູ້ຜົນໄດ້ໃນເວລາອັນສັ້ນ, ວ່ອງໄວ, ໂປ່ງໃສ ແລະໜ້າເຊື່ອຖື. ຖ້າເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນ ເຊື່ອແນ່ວ່າ ສປປ ລາວ ຈະສາມາດດຶງດູດທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນຢ່າງກ້າວກະໂດດ ຈາກບັນດາປະເທດຄູ່ຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາເກົ່າແລະຂະຫຍາຍໄປສູ່ຄູ່ຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາໃໝ່ ໃນເວທີພາກພື້ນ ແລະສາກົນ.

3. ດຶງດູດ ແລະລະດົມການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະມີປະສິດທິພາບ.

ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະມີປະສິດທິພາບ ແມ່ນເປັນການລົງທຶນທີ່ສາມາດສ້າງຜະລິດຕະພັນ ແລະນະວັດຕະກຳໃໝ່ໃຫ້ກັບຊາດໄດ້, ມີຄຸນນະພາບສູງໃນການຈ້າງງານ ແລະສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ມີການເພີ່ມທັກສະໃຫ້ກັບຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ, ມີການສົ່ງເສີມສິດສະເໜີພາບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ²⁴; ຄ່ຽງຄູ່ກັບການທີ່ມີການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະປະສິດທິຜົນສູງ ໃນການປະກອບສ່ວນການພັດທະນາປະເທດແລ້ວ; ສຳລັບ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການເພີ່ມດ້ານປະລິມານໃນການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນອີກດ້ວຍ; ດັ່ງນັ້ນ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການ ຄື: **(1)** ຄ່ຽງຄູ່ກັບໂຄສະນາດຶງດູດການລົງທຶນຜ່ານບັນດາສະຖານທູດ, ກົງສູນ ແລະໜ່ວຍງານຜູ້ຕາງໜ້າບັນດາປະເທດ ແລະການຈັດເທດສະການ ແລະສື່ໂຄສະນາຕ່າງໆແລ້ວ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການລຶບລ້າງບັນດາສິ່ງກົດຂວາງ ໃນຂະບວນການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ພ້ອມກັບ ສ້າງຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນຂອດຂຶ້ນຕ່າງໆໃນຂະບວນການຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຂອດການຂຶ້ນທະບຽນ, ການຕິດຕາມກວດກາ, ການປະເມີນຜົນໂຄງການ ແລະກິດຈະການການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດນັ້ນ; **(2)** ຈັດລ່ຽງບູລິມະສິດໃນການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດ ໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆຢ່າງ ໝາະສົມ ແລະແທດເໝາະກັບສະພາບເງື່ອນໄຂການພັດທະນາຕົວຈິງ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂ ການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ມີປະສິດທິພາບນັ້ນ; ພ້ອມນັ້ນ ກໍ່ໃຫ້ບູລິມະສິດພິເສດສາລັບຂະແໜງການ ທີ່ປະເທດເຮົາບໍ່ທັນສາມາດພັດທະນາໄດ້ ແຕ່ກົງກັນຂ້າມ ໃນຂົງເຂດ ແລະຂະແໜງການໃດ ທີ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ຫລື ລັດວິສາຫະກິດພາຍໃນສາມາດເຮັດໄດ້ແລ້ວກໍ່ຄວນໄດ້ຮັບການສະຫງວນໄວ້ສຳລັບການລົງທຶນພາຍໃນ; **(3)** ການົດ ແລະດຶງດູດນັກລົງທຶນໃຫ້ຖືກເປົ້າ ໝາຍໂດຍຜ່ານຂະບວນການຄັດກ່ອງທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ໂດຍພິຈາລະນາຜົນການການລົງທຶນ ແລະຄວາມອາດສາມາດຕົວຈິງຂອງນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດ ແມ່ນຖືກຕ້ອງສອດຄ່ຽງກັບແນວທາງນະໂຍບາຍການພັດທະນາຂອງຊາດ ແລະສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂມາດຖານການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະນິຕິກຳຕ່າງໆ ຂອງ ສປປ ລາວຢ່າງເຄັ່ງຄັດ; **(4)** ມີຂະບວນການ ແລະກົນໄກອັນໝາະສົມ ໃນການອານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການເຂົ້າມາລົງທຶນ

²⁴ OECD (2019), FDI Qualities Indicators: Measuring the sustainable development impacts of investment, Paris

ຂອງຕ່າງປະເທດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂະບວນການດຳເນີນທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະຂໍ້ກຳນົດສະເພາະຂອງການລົງທຶນ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການລົງທຶນໂດຍກົງ ຂອງຕ່າງປະເທດທີ່ກຳນົດໄວ້; (5) ໃນການນຳໃຊ້ຂໍ້ຍົກເວັ້ນທາງດ້ານພາສີ ຫລື ລາຍຈ່າຍທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ລັດ ສຳລັບການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດ ຄວນໄດ້ຮັບການວິເຄາະ, ວິໄຈ ແລະປະມວນຜົນທັງໄລຍະສັ້ນ ແລະໄລຍະຍາວຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະລະອຽດຖີ່ຖ້ວນ ໂດຍຖືຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດເປັນທີ່ຕັ້ງຕົ້ນຕໍ ໃນການຄົ້ນຄວ້າວິຈາລະນາ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ການຍົກເວັ້ນ ຫລື ໃຫ້ສິດທິພິເສດໃດໜຶ່ງທາງດ້ານພາສີອາກອນ ຈາກຂະບວນການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດນັ້ນ.

4. ປະຕິຮູບໃນການຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດໃນການຊຳລະໜີ້ສິນຈາກການກູ້ຢືມຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະມີລັກສະນະຍຸທະສາດ.

ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນ, ສະກັດກັ້ນ ແລະແກ້ໄຂບັນຫາໜີ້ສິນສະສົມຂອງລັດ ທີ່ເກີດຈາກການກູ້ຢືມ ສຳລັບໂຄງການ ແລະ ແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບສູງນັ້ນ (1) ປະຕິຮູບລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ແລະປະມວນຜົນຂະບວນການກູ້ຢືມຢ່າງລວມສູນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມອາດສາມາດໃນການຊຳລະສະຊ່າງ ແລະການໝູນໃຊ້ທຶນນັ້ນຢ່າງມີຄຸນນະພາບ ສາມາດສ້າງຜົນຕອບແທນໄດ້ໄວ ແລະ ເພື່ອຫລີກຫລ່ຽງການກູ້ຢືມທຶນເພື່ອການພັດທະນາໃນຂົງເຂດ ທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະກະຕຸ້ນລະບົບເສດຖະກິດໄດ້ໄວ ແລະໃຫ້ຜົນຕອບແທນຊ້າ ແລະມີລັກສະນະກະແຈກກະຈ່າຍ ເຊິ່ງເປັນຕົ້ນເຫດສຳຄັນ ທີ່ເປັນການສ້າງພາລະໜີ້ສິນເພີ່ມເຕີມໃຫ້ກັບລັດຖະບານ; (2) ໃນຂະບວນການຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຄວບຄູ່ກັບຂະບວນການ ຕິດຕາມກວດກາ, ປະມວນຜົນຂອງການນຳໃຊ້ທຶນຂອງການກູ້ຢືມ ໃຫ້ໄປຕາມລະບຽບການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະເງື່ອນໄຂຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະຖືກກັບຈຸດປະສົງຂອງການກູ້ຢືມ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຄວນມີມາດຕະການທີ່ຊັດເຈນ ແລະເດັດຂາດ ໃນການສະກັດກັ້ນ ແລະປ້ອງການການຮົ່ວໄຫລຂອງທຶນກູ້ຢືມ ໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ແລະໄດ້ຮັບການໝູນໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບສູງຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂອງການກູ້ຢືມ; (3) ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຈັດບຸລິມະສິດໃນການລົງທຶນ ທີ່ຊັດເຈນ ແລະສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ວ່າທຶນທີ່ກູ້ຢືມນັ້ນ ຈະສາມາດຮັບປະກັນການຊຳລະຕົ້ນທຶນ ແລະອັດຕາດອກເບ້ຍຕ່າງໆ ດ້ວຍທຶນກູ້ຢືມດັ່ງກ່າວ ໃນໄລຍະເວລາເງື່ອນໄຂຂອງການກູ້ຢືມ ເພື່ອເປັນການຍຸຕິສາເຫດການກໍ່ໃຫ້ມີໜີ້ສະສົມເພີ່ມຂຶ້ນ ແຕ່ຂະບວນການພັດທະນາຂອງລັດຖະບານສາມາດດຳເນີນການຕໍ່ໄປໄດ້; (4) ຊຸດຄົ້ນທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນພາຍໃນ ແລະຖານລາຍຮັບສາຄັນຂອງຊາດ ຄ່ຽງຄູ່ກັບການຍົກລະດັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍປະຢັດ ໃຫ້ກາຍເປັນວາລະແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຮັບຮ້ອນການແກ້ໄຂບັນຫາໜີ້ສາທາລະນະ ແລະໜີ້ສິນຊໍ້າເຮື້ອ ຂອງລັດຖະບານຢ່າງເປັນຍຸທະສາດ ແລະມີວິໄນ; ໂດຍຈັດລ່ຽງບຸລິມະສິດໃນການແກ້ໄຂ

ບັນຫາໜີ້ສິນ ທີ່ບໍ່ມີລັກສະນະກະຕຸ້ນລະບົບເສດຖະກິດ ແລະການພັດທະນາ ເປັນບຸລິມະສິດພິເສດ ແລະແກ້ໄຂຊາລະໜີ້ສິນທີ່ໃຫ້ຜົນຕອບແທນຕໍ່າ ເປັນບັນຫາຮີບດ່ວນ.

ສັງລວມແລ້ວ ນະໂຍບາຍດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ໃນການພັດທະນາຢູ່ລາວ ແມ່ນມີບົດບາດຄວາມສໍາຄັນຫລາຍ ຕໍ່ກັບຄວາມອາດສາມາດຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະເທດ ຍ້ອນເຫັນໄດ້ບົດບາດຄວາມສໍາຄັນຄືແນວນັ້ນ ພັກກໍໄດ້ມີແນວທາງທີ່ຊັດເຈນ ແລະສະເໜີຕົ້ນສະເໜີປາຍ ໃນການຊຸກຍູ້ ແລະຊີ້ນໍາຢ່າງໃກ້ສິດຕໍ່ກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກດ້ວຍຫລາກຫລາຍຮູບແບບວິທີການ; ຜ່ານການດໍາເນີນການຕົວຈິງຂອງໜ່ວຍງານລັດຖະບານ ກໍສາມາດເຫັນໄດ້ຜົນສໍາເລັດ ທີ່ພື້ນດ້ານໃນຫລາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນໃນຂົງເຂດນິຕິກໍາ ທີ່ໄດ້ສ້າງນິຕິກໍາຂຶ້ນມາໃນການຮອງຮັບ ແລະເປັນພື້ນຖານບ່ອນອີງສໍາຄັນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງການດຶງດູດທຶນຈາກຕ່າງປະເທດເຂົ້າຂັບເຄື່ອນແຜນການ ແລະໂຄງການພັດທະນາຂອງລັດ; ນອກຈາກນັ້ນ ກໍເຫັນໄດ້ ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ກໍມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງລຽນຕິດ, ຄ່ຽງຄູ່ກັບການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດກໍເພີ່ມສູງຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ກໍມີຈໍານວນເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງໄດ້ເປັນກໍາລັງແຮງສັງລວມທີ່ສໍາຄັນ ໃນການຂັບເຄື່ອນ ແລະຊຸກຍູ້ຂະບວນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ໃຫ້ເປັນຂະບວນພັດພື້ນ ແລະມີບາດກ້າວໃໝ່.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະສາມາດເຫັນໄດ້ຜົນສໍາເລັດທີ່ໜ້າເພິ່ງພໍໃຈໃນຫລາຍດ້ານ ໃນຂະບວນການດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ເພື່ອການພັດທະນາ ແຕ່ຜ່ານຄື້ນຄວ້າ, ວິເຄາະວິໄຈ ກໍເຫັນໄດ້ວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການດຶງດູດທຶນ ເພື່ອນໍາເຂົ້າມາພັດທະນາປະເທດຊາດນັ້ນ ຍັງມີຂໍ້ຄົງຄ້າງຈໍານວນໜຶ່ງ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງຮີບດ່ວນ ແລະທັນການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂະບວນການສ້າງ ແລະອອກນິຕິກໍາກ່ຽວກັບການການລະດົມທຶນຈາກພາຍນອກ ຍັງຢູ່ໃນຂອບເຂດຈໍາກັດທາງດ້ານ ເນື້ອໃນ ແລະຂະບວນການບັງຄັບໃຊ້; ຂະບວນການຄຸ້ມຄອງທຶນ ແລະໂຄງການພັດທະນາ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກທຶນການຊ່ວຍເຫລືອຢ່າງເປັນທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດຕິພາບສູງ, ຂາດຄຸນນະພາບໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຕົວຈິງ ແລະບໍ່ທັນມີຄວາມຄວາມຍືນຍົງ; ການສົ່ງເສີມການດຶງດູດການລົງທຶນໂດຍກົງ ຈາກຕ່າງປະເທດຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດຕິພາບສູງ, ການປະເມີນຕິລາຄາ ແລະຕິດຕາມກວດກາການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຍັງບໍ່ທັນເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ແລະຕໍ່ເນື່ອງ, ປະສິດຕິຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດຕໍ່າ; ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະຊໍາລະໜີ້ສິນກູ້ຢືມ ຂອງລັດຖະບານ ຍັງບໍ່ທັນມີລັກສະນະລວມສູນ, ບໍ່ເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງເທົ່າທີ່ຄວນ. ແຕ່ບັນດາຂໍ້ຄົງຄ້າງທີ່ກ່າວມານັ້ນ ກໍບໍ່ໄດ້ເດັດຖານ, ສາມາດປັບປຸງປ່ຽນແປງ ແລະແກ້ໄຂໄດ້ ເຊິ່ງຄວນເອົາໃຈໃສ່ ຄື: ສ້າງ ແລະປັບປຸງນິຕິກໍາກ່ຽວກັບການລະດົມທຶນ ແລະດຶງດູດທຶນຈາກພາຍນອກ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ, ຮອບດ້ານທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະມີລັກສະນະຍຸທະສາດທາງດ້ານເນື້ອໃນ, ຮູບການ

ແລະການບັງຄັບໃຊ້ທີ່ເຂັ້ມງວດທົ່ວເຖິງ; ສ້າງຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື, ເພີ່ມປະສິດຕິຜົນ ແລະຄວາມໂປ່ງໄສ ໃນການນາໃຊ້ທຶນ ໃຫ້ຖືກກັບເປົ້າໝາຍກັບການພັດທະນາ; ດຶງດູດ ແລະລະດົມການລົງທຶນໂດຍກົງຈາກຕ່າງປະເທດທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ແລະ ມີປະສິດຕິພາບ; ປະຕິຮູບໃນການຄຸ້ມຄອງການກູ້ຢືມທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ ຢ່າງລວມສູນ ແລະຍົກລະດັບຂີດຄວາມສາມາດ ໃນການຊໍາລະໜີ້ສິນຈາກການກູ້ຢືມຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະມີລັກສະນະຍຸທະສາດ. ຖ້າສາມາດເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນ ການດຶງດູດ ທຶນຈາກພາຍນອກເພື່ອການພັດທະນາ ກໍຈະມີບາດກ້າວໃໝ່ ທີ່ໄດ້ຮັບໜ້າກຜິນຕໍ່ການພັດທະນາຊາດເພີ່ມຫລາຍຂຶ້ນຢ່າງ ແນ່ນອນ.